

Årsberetning 2020

Københavns Byret

---

1. Indledning – kort præsentation af retten

Københavns Byret er den største af Danmarks 24 byretter. Retten betjener en stor del af Københavns Kommune samt Dragør og Tårnby kommuner. I retskredsen bor ca. 400.000 indbyggere. Byrettens præsident har det øverste ansvar for administrationen af retten.

I Byretten er der foruden retspræsidenten ansat ca. 60 jurister fordelt med 42 dommere og ca. 24 retsassessorer og dommerfuldmægtige, ca. 150 kontorfunktionærer, herunder 6-8 elever, samt et antal studerende, portnere og it-medarbejdere. Herudover har Byretten et antal ansatte, som er tilknyttet service/sikkerhed, og som til sammen udgør 12 årsværk.

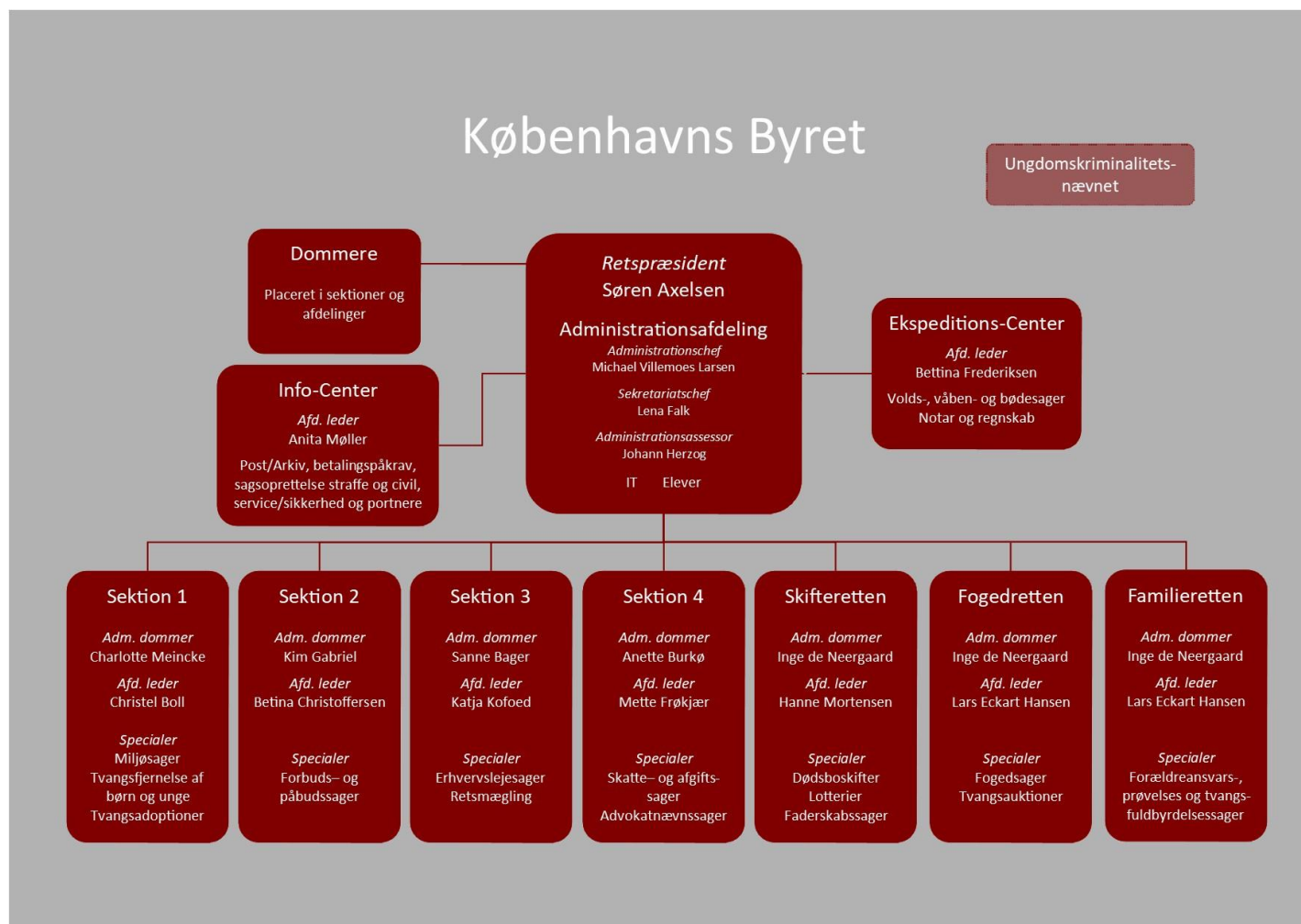
Københavns Byret behandler civile sager og straffesager, skiftesager, notarialforretninger og fogedsager.

Det er Byrettens vurdering, at de organisatoriske tiltag, Københavns Byret har iværksat for at sikre en for-svarlig og hensigtsmæssig drift, fungerer. Byrettens organisationsmodel åbner mulighed for at fremme kvalitet i kraft af videndeling og specialisering i sektionerne og afdelingerne samtidig med, at modellen åbner mulighed for en hensigtsmæssig afvikling af såvel de meget store flerdommersager som et meget betydeligt antal mindre sager, f.eks. bød-sager. Der er endvidere etableret en afdeling, der særligt behandler hastende vold- og våbensager. Fra den 1. april 2019 er der oprettet en særlig enhed, Familieretten, der blandt andet behandler sager modtaget fra Familieretshuset.

Københavns Byrets sagsbehandlingstider er stigende som følge af det store antal sager, som Byretten modtager.

Københavns Byret har anmodet Domstolsstyrelsen om bevilling til at afvikle de mange sager, som man må forvente, at politiforliget medfører. Byretten er i forvejen hårdt presset af det store antal domsmandssager, vi modtog i 2020. Byretten er også presset af et betydeligt antal langvarige straffesager, der lægger beslag på en række dommere. Flere af de store straffesager gør det nødvendigt, at Københavns Byret fortsat kan disponere over de to store retssale i Nicolai Eigtveds Gade, indtil der kan indrettes permanente store retssale, hvor Byretten kan afvikle retssager med 15 – 20 tiltalte i samme sagskompleks.

Byrettens organisation pr. 1. maj 2021 fremgår af nedenstående diagram:

2. Beretning fra retspræsidenten

Københavns Byret var i 2020, ligesom alle andre områder i samfundet, præget af Covid-19 pandemien. De sundhedsfaglige anbefalinger satte nye krav til organisering og sagsbehandling, og Byretten afholdt som følge heraf i en periode på 6 uger alene retsmøder med fysisk fremmøde i særligt kritiske sager så som grundlovsforhør, fristforlængelser og visse arrestantsager. Byretten måtte således på få dage omstille sig til en ny hverdag, hvor størstedelen af de ansatte arbejdede hjemmefra. Dette stillede krav til, at Byretten måtte finde fleksible løsninger på hvilke funktioner, som medarbejderne kunne varetage hjemmefra. I perioden, hvor Byretten var i nødberedskab, behandlede alle dommere og øvrige jurister, som arbejdede hjemmefra, et stort antal "flysager", som er sager, der behandles efter reglerne om småsager, og som vedrører krav på kompensation efter EU-forordning 461/2004.

Den 27. april 2020 åbnede Københavns Byret ligesom landets øvrige domstole op for flere retsmøder og hovedforhandlinger med fysisk fremmøde. Genåbningen skete efter de sundhedsfaglige anbefalinger, og alle retssale blev indrettet således, at Byretten opfyldte sundhedsmyndighedernes anbefalinger om afstandskrav, sprit, ekstra rengøring af kontaktflader, afskærmning med plexiglas m.v. Dette medførte dog et stort pres på Byrettens store retssale, idet et større antal af Byrettens retssale ikke kunne indrettes efter de sundhedsfaglige anbefalinger, eller alene kunne anvendes til sager med få parter.

Som følge heraf, og henset til at Byretten behandler flere sager af helt ekstraordinær karakter med mere end 15 tiltalte, etablerede Byretten sammen med Domstolsstyrelsen og Østre Landsret midlertidige store retssale i eksterne lokaler. Først i Bella Centeret og efterfølgende i Nicolai Eigtveds Gade, hvor Byretten deler to store retssale med plads til 20 tiltalte med Østre Landsret.

Med midlertidige store retslokaler, fleksible berammelser og implementering af sundhedsmæssige foranstaltninger i form af blandt andet plexiglasafskærmning, ekstra rengøring m.v., var Byretten kort efter sommerferien tæt på fuld produktion/sagsafvikling.

Nedlukningen som følge af Covid-19 pandemien har dog medført, at et stort antal sager i foråret måtte udsættes, hvorfor det må forventes, at Byrettens sagsbehandlingstid vil blive forlænget. Det skal dog bemærkes, at de sager, som blev aflyst i foråret 2020, alle er berammet på ny, og hovedparten er i dag gennemført.

Endvidere har Byretten i 2020 modtaget ca. 31 pct. flere domsmandssager end i 2019, blandt andet som følge af at Anklagemyndigheden under nedlukningen har haft tid til at rejse tiltale i et stort antal sager. Det er endvidere fra politisk side bestemt, at der i 2020 skulle ske en styrkelse af politiet og anklagemyndigheden, som derfor modtog en stor ekstrabevilling. En tilsvarende merbevilling er ikke afsat til Domstolene. Ovenstående vil derfor tillige medføre, at sagsbehandlingstiden må forventes at stige betragteligt i 2021. Hertil kommer, at Byretten ligesom de øvrige domstole er underlagt et årligt effektiviseringskrav på 1,2 pct.

Københavns Byret forsøger at nedbringe sagsbehandlingstiden mest muligt ved fortsat at søge at effektivisere sagsbehandlingsgange m.v., men uden en merbevilling må det forventes, at Byrettens sagsbehandlingstider vil stige markant.

3. Resultater i 2020 – produktivitet og aktivitet

Domstolsstyrelsen udarbejder hvert år årsnøgletal for de enkelte byretter. Følgende fremgår af årsnøgletallene for 2020 vedrørende Københavns Byret:

	2019	2020	Gnst. BR 2020	5. bed- ste 2020
Samlet produktivitet, retten (indeks) ¹	98,5	94,8	96,5	102,9
Samlet produktivitet, jurister (indeks)	103,4	101,1	97,9	107,4
Samlet produktivitet, kontorfunktionærer (indeks)	89,2	84,6	95,2	100,8

Københavns Byret afgjorde i 2020 mere end 86.000 sager.

Af de samlede årsnøgletal for Københavns Byret i 2020 fremgår det, at Byrettens produktivitet i 2020 faldt med ca. 3,5 pct, hvilket skal ses i lyset af Covid-19 pandemien. Byretten var som følge af Covid-19 pandemien i nødberedskab i 6 uger i foråret 2020, hvorfor et stort antal sager måtte aflyses og berammes på ny.

Byretten har efter genåbningen i maj 2020 fortsat været påvirket af Covid-19 pandemien, herunder at flere sager end normalt måtte aflyses, ligesom de sundhedsfaglige anbefalinger medførte et øget pres på Byrettens store retslokaler, idet en del af Byrettens retslokaler ikke kunne anvendes til eksempelvis domsmandssager. Til trods for de fortsatte afstandskrav er alle sager, som blev afløst i foråret 2020, berammet, og størstedelen af sagerne er også afgjort.

Byretten modtog i 2020 31 % flere domsmandssager end i 2019. Da produktivitetstallene er beregnet på baggrund af afsluttede sager, dækker produktivitetstallene ikke over det store ekstraarbejde, der har været med at forberede disse sager, idet størstedelen af disse sager først afsluttes i 2021, og derfor først medtages i produktivitetstallene der.

¹ Den samlede produktivitet for retten beregnes ved at dividere den samlede aktivitet målt på afsluttede sager med det samlede korrigerede og vægtede årsværksforbrug inklusiv årsværk anvendt til generel ledelse og administration m.v.

Når henses til det betydelige ekstraarbejde, som Covid-19 pandemien har medført sammenholdt med det ekstra indtag af domsmandssager, som skulle forberedes i 2020, må produktiviteten ved Københavns Byret anses som meget tilfredsstillende.

Straffesager

Domstolsstyrelsen fastsatte i samarbejde med byretterne i 2019 måltal for sagsbehandlingstiden for straffesager i perioden 2019 - 2022. Af årsmåltallene for målsætningen for straffesager vedrørende Københavns Byret fremgår følgende:

	Københavns Byret	Nævninge- og domsmandssager (hfh.)		Tilståelsessager		Sager uden domsmænd - bødesager		Sager uden domsmænd - øvrige		Samlet VVV-sager		Rettsens andel af fristoverskridelser	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
		80 pct. <90 dage		80 pct. <45 dage		80 pct. <10 dage		80 pct. <95 dage		< 37 dage 57 pct.		20 pct.	
923	Københavns Byret	94	92	17	28	1	1	122	136	57%	46%	6%	15%

Af måltallene vedrørende straffesager fremgår det, at sagsbehandlingstiderne for de 80 % hurtigste sager er blevet længere for tilståelsessager og sager uden domsmænd, mens sagsbehandlingstiden vedrørende bødesager ikke har ændret sig. Sagsbehandlingstiden for de 80 % hurtigste domsmands- og nævningsager er faldet en smule. Endvidere fremgår det af måltallene for VVV-sager, at Københavns Byret har oplevet et fald i denne type sager, som afsluttes inden 37 dage.

Fra politisk side har der gennem en årrække været fastsat en målsætning om, at VVV-sager (våben-, voldtægt- og visse voldssager) skal behandles af domstolene inden 37 dage fra modtagelse. Det er herudover bestemt, at UKN-sager også skal behandles inden 37 dage.

Justitsministeriet har som led i behandlingen af lovforslag nr. L 204 (FT 2017-2018 fremsat af justitsministeren den 21. marts 2018) om ændring af retsplejeloven (nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager) ønsket at ændre definitionen af VVV-sager.

Efter lovforslaget er de særligt prioriterede sager, der omfattes af målet om en sagsbehandlingstid på maksimalt 37 dage fremover sager, hvor hovedforholdet (ikke kun i sager, hvor der idømmes ubetinget frihedsstraf) er en af følgende forbyrdelser:

Voldssager

- *straffelovens § 119, stk. 1 (vold mod personer i offentlig tjeneste eller hverv)*
- *straffelovens § 123 (vold mod vidner)*
- *straffelovens § 244, jf. § 247, stk. 1 (simpel vold) (dvs. kun gentagelsestilfælde)*
- *straffelovens §§ 245 og 245 a (grov vold)*

- *straffelovens § 246 (særligt grov vold)*

Voldtægtssager

- *straffelovens §§ 216 og 225, jf. § 216*

Våbensager

- knivlovens § 1 (ulovlig besiddelse af kniv på offentligt tilgængeligt sted)
- straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 3 (ulovlig besiddelse af skydevåben under særligt skærpende omstændigheder på offentligt tilgængeligt sted)

Af måltallene for VVV-sager og UKN-sager vedrørende Københavns Byret fremgår følgende:

		Voldssager		Voldtægtssager		Våbensager		Fast-track sager om ungdomskriminalitet	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
		<37 dage		<37 dage		<37 dage		<37 dage	
923	Københavns Byret	54%	44%	35%	41%	65%	53%	68%	43%

For at opfylde målsætningen for de særlige VVV-sager skal en række faktorer dog være opfyldt. Bl.a. skal Byretten, anklagemyndigheden og forsvarerne have tid i deres kalendere til at møde i retten samtidig på et givet tidspunkt for afholdelse af hovedforhandlingen inden 37 dage.

Byretten kan altid tilbyde tider inden for fristen på 37 dage, men desværre har det ikke i alle situationer været et tidspunkt, hvor anklagemyndigheden og den forsvarer, der her været beskikket, har haft tid i sin kalender. Selvom hovedforhandlingen har kunnet berammes med alle aktørerne inden for 37 dage, sker det i en del tilfælde, at retten ikke har kunnet forkynde tilsigelsen til retsmødet for den tiltalte og vidnerne. Hvis ikke tilsigelsen er forkyndt, og den pågældende som følge heraf ikke møder, skal retsmødet ofte udsættes, og fristen på 37 dage springer. Selvom retten eller i sidste ende politiet har forkyndt tilsigelsen, sker det desværre også hyppigt, at den tiltalte, eller et af vidnerne, alligevel udebliver fra det berammede retsmøde, således at politiet skal anholde og fremstille den pågældende. Det er i den forbindelse ikke i en storby realistisk at forvente, at politiet kan køre ud og finde den pågældende i løbet af få timer, hvorfor sager også i den situation ofte udsættes og omberammes med deraf følgende længere sagsbehandlingstid.

Faldet i gennemførte VVV-sager inden for 37 dages fristen i 2020 kan i det væsentligste tilskrives aflyste hovedforhandlinger som følge af Covid-19 pandemien.

Københavns Byret modtog i 2020 i alt 31.274² og afsluttede 30.092 straffesager. Straffesagerne fordeler sig således:

² Antallet af modtagne straffesager beregnes på baggrund af personer. En straffesag med to tiltalte vil således tælle som to sager.

Sagstype	Modtagne sager	Afsluttede sager
Nævningesager	29	18
Domsmandssager	3.229	2.392
Tilståelsessager	858	798
Sag uden domsmænd	1.736	1.453
Bødesager	16.935	16.852
Foranstaltninger under efterforskning	4.021	4.001
Beskikkelsessager	2.565	2.677

I 2020 er antallet af verserende straffesager ved Københavns Byret steget for så vidt angår alle sagstyper. Byretten havde således ved årets udgang 34 verserende nævningesager, 1.937 verserende domsmandssager og 1.083 verserende sager uden domsmænd, hvilket svarer til en stigning i forhold til 2019 på henholdsvis 21 % for nævningesager og 72 % for domsmandssager og sager uden domsmænd.

Den store stigning i antallet af verserende straffesager skal til dels ses i lyset af Covid-19 pandemien. Stigningen skyldes dog også, at Københavns Byret siden 2018 har modtaget et meget stort antal straffesager sammenlignet med de forrige år, og at Byretten ikke har modtaget ressourcer tilsvarende sagsbelastningen. Dette har selvsagt haft betydning for berammelsestiden, som Byretten ellers kontinuerligt arbejder for at nedbringe. Samtidig er antallet af store og langvarige straffesager med flere tiltalte, der skal afvikles over flere retsdage, samt nævningesager ligeledes steget betydeligt, hvilket ligeledes kræver mange ressourcer.

Hertil kommer, at karakteren af nogle af sagerne er helt ekstraordinære og blandt andet kræver større logistisk planlægning m.v. Her kan f.eks. nævnes forbudssagen vedrørende LTF, bandedrabssager med mere end 13 tiltalte, narkosager med mere end 15 tiltalte, samt større bedragerisager med op til 19 tiltalte og over 200 berammede retsdage. Ingen af de øvrige byretter har sager med en sådan mediebevågenhed, politibevogtning og belastningsgrad som de sager, der eksempelvis her er nævnt.

Afviklingen af netop den type af sager har været og er særdeles ressourcebelastende og svarer ikke i det samlede produktivitetsregnskab for Byretten til den belastning og ressourceforbrug, som disse sager medfører - særligt sammenholdt med en ordinær sag af samme slags. Det skal hertil bemærkes, at blandt andet Sundhedsmyndighedernes afstandskrav har medført, at flere af Byrettens ekstraordinære sager i perioder efter genåbningen af domstolene måtte aflyses, da Byretten ikke havde lokaler, hvor sagerne kunne afvikles sundhedsmæssigt forsvarligt, hvorfor der måtte findes nye lokaler, jf. ovenfor.

Københavns Byret vil i 2021 forsøge at nedbringe antallet af verserende straffesager. Byretten skal dog bemærke, at det med de nuværende ressourcer ikke kan forventes, at antallet af verserende sager vil kunne forventes nedbragt. Politiet og Anklagemyndigheden er af Folketinget i 2020 blevet styrket betydeligt i form af en større merbevilling. En tilsvarende merbevilling er ikke afsat til Domstolene. Anklagemyndigheden i København har i 2021 oprettet en ny advokatur, som skal behandle et stort antal ældre sager, og det forventes, at Københavns Byret, som følge af den nye advokatur, vil modtage op til 800 yderligere straffesager, end Byretten et normalt år vil modtage. Såfremt Københavns Byret modtager et så stort antal yderligere straffesager, og hvis Byretten ikke får ekstra ressourcer til at behandle disse sager, må det forventes, at sagsbehandlingstiden og antallet af verserende sager i 2021 vil stige betragteligt.

Civile sager

Domstolsstyrelsen fastsatte i samarbejde med byretterne i 2019 måltal for sagsbehandlingstiden for civile sager. Af årsmåltallene for målopfyldelse vedrørende civile sager opgjort i dage for Københavns Byret fremgår følgende:

	Alle alm. sager, boligsager og småsager		Hfh. almindelige sager og boligsager		Hfh. småsager		Familiere - §6- og 7-sager		Familiere - prøvelses-sager efter forenklet proces		Tvangsfuldbyrdsels-sager - forældreansvarsloven	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
	80 pct.		80 pct.		80 pct.		80 pct.		80 pct.		80 pct.	
MÅL	< 4 mdr.		< 15 mdr.		< 8 mdr.		< 120 dage		< 80 dage		< 30 dage	
Københavns Byret	107	146	364	397	212	318	50	110	36	59	11	13

Domstolsstyrelsen har endvidere udregnet den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i dage for Københavns Byrets civile sager, hvoraf følgende fremgår:

	Hovedforhandlede almindelige sager		Hovedforhandlede boligretssager		Hovedforhandlede småsager		Hovedforhandlede §§ 6 og 7-sager	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
	923 Københavns Byret	501	534	438	471	291	383	114

Sagsbehandlingstiden vedrørende civile sager ved Københavns Byret er i 2020 steget sammenlignet med 2019, hvilket til dels er begrundet i, at Byretten i 6 uger var i Covid-19 nødberedskab, som beskrevet ovenfor. Stigningen i sagsbehandlingstiden for småsager er målt på afsluttede småsager i 2020. Årsagen til stigningen i sagsbehandlingstiden for småsager skyldes derfor, at Københavns Byrets dommere og øvrige jurister under nedlukningen behandlede et stort antal sager vedrørende forordning 461/2004 (flysager), som havde verseret ved Byretten i en længere periode, hvorfor sagsbehandlingstiden vedrørende småsager er steget. Flysagerne er karakteriseret ved, at hovedparten af disse sager kan afgøres på skriftligt grundlag, og

at parterne, som er professionelle parter, bruger ekstraordinært lang tid på at skriftveksle, hvorfor sagsbehandlingstiden er meget længere end almindelige småsager.

For så vidt angår flysagerne skal det bemærkes, at Københavns Byret de seneste år har modtaget et ekstraordinært stort antal flysager, som de øvrige byretter ikke har modtaget. Københavns Byret har tilrettelagt sagsbehandlingen af flysagerne således, at dommerne behandler disse sager, når der falder sager bort fra dommernes kalender med kort varsel, og at sagerne i øvrigt behandles i ferieperioder, hvor der ikke er berammet så mange hovedforhandlinger, eller på dage, som er afsat til civile sager. Den tid, som Københavns Byrets dommere anvender til flysager, går således ikke fra dommernes tid til behandling af straffesager.

Københavns Byret har siden andet halvår 2019 modtaget ca. 9.500 flysager, og Byretten har til trods for det store antal flysager ikke modtaget yderligere ressourcer hertil. Københavns Byret har til trods for de manglende ressourcer og Covid-19 pandemien formået at nedbringe antallet af verserende flysager i 2020 med ca. 2.200 sager.

For så vidt angår de almindelige civile sager er sagsbehandlingstiden også blevet lidt længere – primært som følge af Covid-19 pandemien. De sager, som blev aflyst i forbindelse med nedlukningen, er allerede blevet berammet på ny eller afsluttet.

I statistikken for civile sager indgår også de såkaldte ”tunge” civile sager. Byretten modtager fortsat langt flere af disse sager, som tidligere startede i landsretten, end de øvrige byretter. Disse sager er karakteriseret ved at, de er meget ressourcetunge og ofte er berammet over flere dage, samt at der ofte medvirker tre juridiske dommere.

Fogedsager

Domstolsstyrelsen fastsatte i samarbejde med byretterne i 2019 måltal for sagsbehandlingstiden for fogedsager. Af årsnøgletallene for målopfyldelse vedrørende fogedsager fremgår følgende:

		Alm. fogedsager og betalingspåkrav		Særlige fogedsager		Tvangsauktion solgt på eller efter 1. auktion	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020
		< 3 MDR.		< 2 MDR.		< 5 MDR.	
Mål		65 pct		70 pct		80 pct	
923	Københavns Byret	75%	61%	81%	64%	30%	-

Domstolsstyrelsen har endvidere udregnet den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i dage for fogedsager ved Københavns Byrets, hvoraf følgende fremgår:

		Særlige fogedsager							
		Alm. Fogedsager		Betalingspåkrav		Tvangsauktioner			
		2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
923	Københavns Byret	84	88	48	59	72	84	67	73

Det fremgår af årsmøletallene, at opfyldelsen af Københavns Byrets fogedrets måltal er faldet sammenholdt med 2019, og at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er blevet længere sammenholdt med 2019.

Fogedretten har ligesom Byrettens yderligere afdelinger og sektioner været påvirket af Covid-19 pandemien. Fogedretten har dog været særligt berørt af Covid-19 epidemien, da blandt andet udkørende fogedforretninger først blev genoptaget noget senere, ligesom behandlingen af almindelige fogedsager først blev genoptaget senere end eksempelvis straffesager.

Hertil kommer, at fogedretten som følge af Covid-19 pandemien i 2020 har modtaget et betydeligt mindre antal sager, idet fogedretten i 2020 modtog ca. 22.500 sager mod ca. 26.200 sager i 2019. Byretten forventer, at antallet af modtagne fogedsager vil blive normaliseret i 2021.

Dødsboskiftesager

Domstolsstyrelsen fastsatte i samarbejde med byretterne i 2019 måltal for sagsbehandlingstiden for dødsboskiftesager. Af årsmøletallene for målopfyldelse opgjort i dage vedrørende skiftesagerne fremgår følgende:

		Boudlæg		Uskiftet bo		Privat skifte		Forenklet privat skifte	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
923	Københavns Byret	42	42	93	96	352	304	77	67

Domstolsstyrelsen har endvidere udregnet den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for dødsboskiftesager ved Københavns Byrets, hvoraf følgende fremgår:

		Udlevering af bo		Tvangsopløsningssager (eksklusive likvidation)		Gældssanering (kun indledte sager)	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020
Mål		<2 MDR. 80 pct		<3 MDR.		<9 MDR.	
923	Københavns Byret	79%	80%	-	-	-	-

Ligesom Københavns Byrets øvrige afdelinger har skifteretten været påvirket af Covid-19 pandemien. Skifteretten har til trods herfor formået at forøge andelen af sager, som inden for 2 måneder blev afsluttet ved boudlæg. Skifteretten har endvidere til trods for Covid-19 pandemien formået enten at forbedre eller fastholde måltallene i forhold til 2019.

Søren Axelsen
Retspræsident